

# PANNÓNIA PROVINCIA

## 1. Pannónia meghódítása, a városok kiépülése

- Óslakók: illírek, trákok, kelták – a harcokban elpusztultak, vagy rabszolgák lettek
- A meghódított uralkodóosztály: romanizálódott
- Római hódítás (Augustus) : Kr.e.: 12-9. között – a mai Dunántúl területe
- Pannonia Inferior: Aquincum a központja
- Pannonia Superior – Carnuntum a központja ( Vindobona/Bécs/ mellett: Petronell)



- A provincia fontos: okai – Duna – kereskedelmi útvonal, limes, hadiút húzódott itt
- Aquincum: - források – hordozható víziorgona – a legfontosabb város
- Katonai amfiteátrum
- Gorsium(Tác): vallási központ – hadiút vezetett rajta keresztül – tartománygyűléseket – a provincia városai küldötteinek gyűlése – tartottak itt
- Savaria: Borostyánút, Isis, Mithras kultusz
- Arrabona(Győr)
- Scarabantia(Sopron)
- Sopianae(Pécs) – keresztény kápolna

## 2. Élet a provinciában

- Virágzás: Kr.u.: 2. század
- Ekkor: a kereszténység megjelenése is!
- Városi élet: fürdők( helyi források!), amfiteátrumok, üzletsorok, templomok, díszes üzletsorok - padlófűtés
- Katonavárosok – polgárvárosok
- Colóniák: római polgárok által lakott, önkormányzattal rendelkező városok
- III. sz. eleje: Septimius Severus Pannónia proconsulja – császár
- Köv.: a III-IV. században több császár kikerült Pannóniából és Illíriából
- Gazdasági élet:
- Szőlőművelés, kertkultúra

- Ipar: vas –és ezüstbányászaton alapult, fazekasság
- Kereskedelem: innen gabonát, prémeket, cirkuszi vadállatokat szállítottak Rómába
- Itália, Gallia, Antiokhia, Alexandria áruit is megtalálták itt
- V. század: hun betörés – a római uralom vége

### 3. Kulturális örökség:

- 1844-ig: latin a hivatalos nyelv
- Római jog: a mai jogrendszerünk alapja
- Római- görög művészetek hatása

### SZENT MÁRTON : ÉLETE

Szent Márton a Római Birodalom területén, Savariában (ma Szombathely) született a Kr. utáni 316-os vagy 317-es évben. (Pannonhalmát 1823-ig Szentmártonnak, ill. Szent Márton hegyének nevezték, mert a hagyomány szerint Márton a közelben lévő Sabariában született.[1]) Valószínűleg szláv családból származhatott, de nem zárhatjuk ki a kelta őseket sem; szülei pogányok voltak. Családja jómódú, apja katonatisztként szolgált, Itáliában kapott jutalom birtokot, a család így telepedett le Itáliában. Gyermekként Ticiumban (ma Pavia) nevelkedett. 12 évesen úgy döntött, felveszi a keresztény vallást. Szülei ezt nem nézték jó szemmel. 15 évesen apja akaratára belépett a hadseregbe, fiatal kora miatt 4 évig egy gyakorló csapatnál szolgált, 19 évesen lett valódi katona. A feljegyzések megemlítik segítőkészségét, jóindulatát.

Szent Márton megosztja köpenyét egy koldussal

Egy este nélkülöző koldussal találkozott. Köpenyét kardjával kettévágta, egyik felét a koldus vállára borította. Álmában Jézus jelent meg a koldusnak adott köpenydarabban. 339-ben 22 évesen megkeresztelkedett. 341-ben barbárok támadtak Galliára. Az uralkodó személyesen biztatta katonáit, megajándékozta őket. Márton nem akarta ezt az ajándékot elfogadni: eddig a császárt szolgálta, mostantól az Istent akarja szolgálni. Az uralkodó gyávasággal vádolta meg. Másnap Márton válaszul fegyverek nélkül akart a csatába indulni. Az ütközetre végül nem került sor, a frank uralkodó békét kért a császártól. Ez nagyon meglepte az embereket, csodának vélték. Ezután 341-ben kilépett a seregből, és Poitiers-be ment. 355-ben visszatért Pannóniába, és téríteni kezdett.

A 4. században megerősödött az eretnek ariánus mozgalom. Mártont elűzték Savariából. Ismét Itáliába távozott, Milánóba ment, azonban az ariánusok innen is elűzték. 360-ban megszűnt a veszély, és visszatért Galliába. Itt a falvak lakóinak a térítésével foglalkozott. 371-ben Mártont Tours püspökévé választották meg. Tiltakozott megválasztása ellen. A legenda szerint egy libaólban próbált elrejtőzni, de a ludak elárulták gágogásukkal. Fontos hittérítő munkát végzett, a pogány falvak nagy részét megtérítette. Életét csodák, gyógyulások kísérték. Munkáját haláláig kitartóan végezte, végül 397. november 8-án elhunyt. 3 nap múlva, november 11-én Tours-ban temették el, sírja felett kápolnát emeltek.

Szent Márton Franciaország védőszentje.

Népszokások

Szent Márton ünnepe: november 11.

"Aki Márton napon libát nem eszik, egész éven át éheznek." A liba mellcsontjából az időjárást jósolták meg. Ha a csont fehér és hosszú volt, havas telet jelzett, ha pedig barna és rövid, az sáros telet ígért. A népszokás úgy tartotta, minél többet esznek Márton napján, annál erősebbek lesznek. Ugyanezen a napon, november 11-én volt az újbor kóstolásának az ideje is.